

# Pedagogisch Beleidsplan Stichting De Kleine Musketiers

## Inhoudsopgave

|       |                                                        |    |
|-------|--------------------------------------------------------|----|
| 1     | Voorwoord .....                                        | 3  |
| 2     | Peuteropvang De Kleine Musketiers .....                | 4  |
| 2.1   | Algemeen .....                                         | 4  |
| 2.2   | Vierogen-principe .....                                | 5  |
| 2.3   | Vrijwilligersbeleid .....                              | 6  |
| 2.4   | Algemene visie .....                                   | 6  |
| 2.5   | Onze kerntaken .....                                   | 6  |
| 2.6   | Voor- en Vroegschoolse Educatie .....                  | 7  |
| 2.7   | Harmonisatie peuterspeelzalen en kinderopvang .....    | 8  |
| 3     | Het pedagogisch beleidsplan .....                      | 9  |
| 3.1   | Pedagogische visie .....                               | 9  |
| 3.2   | Pedagogische doelen .....                              | 9  |
| 3.3   | Aandachtsgebieden .....                                | 9  |
| 3.3.1 | Ontwikkelingsstimulering .....                         | 10 |
| 3.3.2 | Welbevinden .....                                      | 13 |
| 3.3.3 | Hanteren van waarden en normen .....                   | 14 |
| 3.3.4 | Volgen en signaleren via de methode Kaleidoscoop ..... | 14 |
| 3.3.5 | De Pedagogisch beleidsmedewerker en coach VE .....     | 15 |
| 4     | Het wenbeleid .....                                    | 18 |
| 5     | Ouders/verzorgers .....                                | 20 |
| 5.1   | Ouderbetrokkenheid .....                               | 20 |
| 5.2   | Klachtenprocedure .....                                | 21 |
| 5.3   | Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling .....  | 21 |
| 6     | Samenwerkingen .....                                   | 21 |

# 1 Voorwoord

In mei 2016 is het idee om een eigen peuterspeelzaal te starten begonnen. In februari 2017 was het zover! De deuren van De Kleine Musketiers werden geopend in Elst aan de Chopinstraat 1. Onze visie is:

## **Wij staan voor Kleinschaligheid, Oudercontact en Kwaliteit (KOeK).**

Per dagdeel vangen wij maximaal 16 kinderen op, zodat er genoeg aandacht is voor de kinderen en er snelle signalering mogelijk is bij kinderen met een ontwikkelings- of taalachterstand.

Wij streven naar een open en fijn contact met ouders, zodat zij te allen tijde betrokken blijven bij alle aspecten van de ontwikkeling van hun kind.

Doordat wij veel waarde hechten aan kwaliteit van opvang staan wij altijd met twee pedagogisch medewerkers op maximaal zestien kinderen.

## **Wij bieden uw kinderen een omgeving waar ze samen kunnen spelen en ontdekken**

Onze peuteropvang biedt een uitdagende leeromgeving die uw kind stimuleert het beste uit zichzelf te halen. De doorgaande lijn (peuteropvang-basisschool) die wij de kinderen bieden en de nadruk die wij leggen op 'spelend leren' staan voorop. Jonge kinderen ontwikkelen zich immers via spel. Spelenderwijs vergroten kinderen hun woordenschat en ontwikkelen hun sociaal-emotionele-, taal-, creatieve-, motorische-, zintuigelijke- en cognitieve vaardigheden door te spelen met andere kinderen en pedagogisch medewerkers.

Kinderen vanaf de leeftijd van twee jaar bevinden zich in een fase waarin het belangrijk is dat zij vaardigheden leren in de omgang met anderen. Dat ze vertrouwen krijgen in zichzelf en anderen om zich heen. Ze gaan ook interesse tonen in anderen en leren meevoelend te zijn.

Elk kind doet dat op zijn eigen manier en in zijn eigen tempo.

Bij De Kleine Musketiers zijn alle kinderen welkom, ook voor kinderen die iets extra's nodig hebben. Daarnaast wordt extra aandacht gegeven aan kinderen die een taalachterstand hebben of daartoe risico lopen. Met de Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE-beleid methode Kaleidoscoop) wordt ingespeeld op genoemde ontwikkelingen.

Het is voor ouders van belang dat zij een peuteropvang kiezen waar het beleid wordt gevormd door betrokken pedagogisch medewerkers die - naast een pedagogische achtergrond op HBO niveau - ook een persoonlijke aanpak hebben, zodat er goed kan worden aangesloten op het basisonderwijs.

*Het team van De Kleine Musketiers*

*Stichting De Kleine Musketiers  
Chopinstraat 1  
6661 CZ Elst*

## 2 Peuteropvang De Kleine Muskietiers

### 2.1 Algemeen

Door de harmonisatie heeft er een naamsverandering plaats gevonden. Waar vroeger kinderen naar de peuterspeelzaal gingen, gaan kinderen nu spelen op een peuteropvang. In het stukje 2.7 gaan wij verder in op wat de harmonisatie inhoudt.

Op onze peuteropvang werken wij met 1 stamgroep met maximaal 16 kinderen per dagdeel. De kinderen spelen de meeste tijd in de hoofdruimte (stamgroepruimte). Daarnaast gaan we regelmatig naar buiten, waar de kinderen kunnen spelen, fietsen, krijten, en van de glijbaan af kunnen.

Kinderen komen op vaste dagen in de week naar onze opvang. Wij hanteren geen ruilbeleid bij bijvoorbeeld ziekte of extra dagdeel. Maar er is wel de mogelijkheid om meerdere vaste dagdelen per week af te nemen.

Mocht er sprake zijn van calamiteiten, maken wij gebruik van een achterwacht. Onze achterwacht bestaat uit twee volwassenen die binnen 15 minuten op onze locatie kunnen zijn.

### Dagindeling

#### Ochtend

|              |                                                                                                                                          |
|--------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 8:30-9.00    | De peuters worden door de ouders/verzorgers gebracht. De tas mag in de gekleurde bak gezet worden en daarna mogen de peuters gaan spelen |
| 9.00         | Begroeting peuters in de kring. Tijdens de kring worden er o.a. liedjes gezongen, boekje gelezen (thematisch)                            |
| 9.15         | Vooruitkijken in de kring. De peuters maken een plannetje over waarmee ze gaan spelen                                                    |
| 9.30 – 09:45 | Speelleren in kleine groep “Het spelletje van de juf”                                                                                    |
| 09:45-10:25  | Speelwerken                                                                                                                              |
| 10:00-10:25  | Luiers verschonen                                                                                                                        |
| 10.25        | Samen op de grond zitten en terugkijken. Daarna opruimen<br>Handen wassen                                                                |
| 10.40        | Fruit eten/drinken en zingen                                                                                                             |
| 11.05        | Jassen aan en buiten spelen                                                                                                              |
| 11.30- 12.00 | Kinderen worden opgehaald door de ouders/verzorgers. De pedagogisch medewerker vertelt aan de ouders/verzorgers hoe de dag is gegaan     |

## Middag

|               |                                                                                                                                          |
|---------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 12.00 – 12.15 | De peuters worden door de ouders/verzorgers gebracht. De tas mag in de gekleurde bak gezet worden en daarna mogen de peuters gaan spelen |
| 12.15         | Begroeting peuters in de kring. Tijdens de kring worden er o.a. liedjes gezongen, boekje gelezen (thematisch)                            |
| 12.30         | Vooruitkijken in de kring. De peuters maken een plannetje over waarmee ze gaan spelen.                                                   |
| 12.45 – 13.00 | Speelleren in kleine groep “Het spelletje van de juf”                                                                                    |
| 13.00 – 13.40 | Speelwerken                                                                                                                              |
| 13.15-13.40   | Luiers verschonen                                                                                                                        |
| 13.40         | Samen op de grond zitten en terugkijken. Daarna opruimen<br>Handen wassen                                                                |
| 13.55         | Fruit eten/drinken en zingen                                                                                                             |
| 14.20         | Jassen aan en buiten spelen                                                                                                              |
| 14.45-15.30   | Kinderen worden opgehaald door de ouders/verzorgers. De pedagogisch medewerker vertelt aan de ouders/verzorgers hoe de dag is gegaan     |

## 2.2 Vierogen-principe

Vanaf 1 juli 2015 geldt het vierogen-principe voor de peuterspeelzalen (nu peuteropvang). Met deze genoemde maatregel en het wenbeleid worden de eerste stappen gezet om het verschil tussen de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk te verkleinen.

### Het vierogen-principe

Het vierogen-principe houdt in dat er altijd een volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren met een beroepskracht.

Een beroepskracht mag nog steeds alleen op de groep staan. Zolang maar op elk moment een andere volwassene de mogelijkheid heeft om mee te kijken of te luisteren.

Op peuteropvang De Kleine Musketiers zorgen wij ervoor dat:

- Er altijd meer dan 1 pedagogisch medewerker aanwezig is op de groep
- Pedagogisch medewerkers altijd met z'n tweeën (of meer) op stap gaan met de kinderen
- De pedagogische medewerkers bespreken elkaars gedrag en eventueel ook tijdens een werkoverleg
- De deur van het toilet van de kinderen kan niet op slot

## **2.3 Vrijwilligersbeleid**

Naast de gediplomeerde pedagogisch medewerker, zijn er soms vrijwilligers op de groep aanwezig, vallend buiten de ratio van twee pedagogisch medewerkers op zestien peuters.

Deze vrijwilligers hebben nooit zelfstandig pedagogische taken zoals de pedagogisch medewerker, maar heel specifieke taken (bijvoorbeeld: boekje lezen, spelen met de kinderen). Hierbij ligt de eindverantwoording altijd bij de gediplomeerde pedagogisch medewerker.

Alvorens een vrijwilliger op de groep komt werken, heeft er een gesprek plaatsgevonden. Tijdens het gesprek wordt bekeken of de vrijwilliger past binnen peuteropvang De Kleine Muskietiers. Het betreft minimaal de punten beheersing Nederlandse taal en verklaring omtrent gedrag (VOG). Ook ondertekent de vrijwilliger een formulier gedragscode. Hierin staat duidelijk omschreven wat de regels zijn in het contact tussen de vrijwilliger en de peuters.

Tevens wordt er een vrijwilligerscontract getekend waarin de verantwoordelijkheden en taken schriftelijk worden vastgelegd.

## **2.4 Algemene visie**

Peuteropvang De Kleine Muskietiers wil alle kinderen binnen de gemeente Elst en omgeving in de leeftijd van twee tot vier jaar de gelegenheid geven te spelen en te leren in een stimulerende, veelzijdige en veilige omgeving.

Dit moet plaats vinden in een sociale omgeving waarin kinderen zich geaccepteerd voelen. We willen aan alle kinderen maximale ontwikkelingskansen bieden en zorg dragen voor een goede start in het toekomstig onderwijs.

Om de kwaliteit van onze peuteropvang te waarborgen zorgen wij ervoor dat de pedagogisch medewerkers door middel van vergaderingen en cursussen op de hoogte worden gehouden van actualiteiten en nieuwe wet- en regelgeving in de kinderopvangbranche.

Daarnaast ondersteunen we elkaar op de groep door een open houding naar elkaar te hebben. Wij kunnen elkaar aanspreken op het nakomen van afspraken, omgangsvormen, wijze van communiceren, samenwerking en collegialiteit. Hierdoor kunnen wij altijd bij elkaar terecht.

Alle medewerkers (ook vrijwilligers) zijn in het bezit van een geldige VOG-verklaring en worden vóór aanvang van hun werkzaamheden op de hoogte gesteld van de diverse protocollen. Daarnaast is er altijd minimaal één pedagogisch medewerker tijdens opvanguren in het pand aanwezig die het diploma kinder-EHBO heeft.

## **2.5 Onze kerntaken**

### **1: Ontwikkelingsstimulering**

Elke pedagogisch medewerker heeft tot taak om de algehele brede ontwikkeling van alle kinderen te stimuleren om zodoende hun mogelijkheden binnen het opgroeien en hun kansen binnen het vervolg onderwijs te vergroten.

## **2: Volgen en signaleren**

Elke pedagogisch medewerker heeft de verantwoordelijkheid om elk kind in zijn/haar persoonlijke ontwikkeling en welbevinden via een methodische wijze te volgen.

Op de groep observeren wij de kinderen in hun spel. Zowel tussendoor als in vergaderingen bespreken wij als team wat wij zien en eventueel wat opvalt.

## **3: Doorgaande ontwikkelingslijn**

Dit betekent op het niveau van het individuele kind:

- Overdracht van gegevens over de ontwikkeling van het kind richting onderwijs middels een overdrachtsformulier dat gezamenlijk met de ouders wordt besproken en indien gewenst met andere betrokken organisaties. Eventueel op ons advies en in overleg met ouders maken wij gebruik van een warme overdracht. De mentor gaat dan met de ouders mee bij de overdracht naar de basisschool.
- Doorverwijzing als een kind andere professionele hulp of ondersteuning nodig heeft, anders dan binnen de peuteropvang geboden kan worden. Informatieoverdracht en doorverwijzing wordt in alle gevallen in samenspraak met de ouders gedaan en tevens vraagt deze werkwijze een nauwe samenwerking met de andere partners; basisonderwijs, thuiszorg, consultatiebureaus, maatschappelijk werk, Centrum voor Jeugd en Gezin en andere organisaties.

## **2.6 Voor- en Vroegschoolse Educatie**

De periode waarin kinderen de peuteropvang bezoeken wordt inmiddels aangeduid als de voorschoolse periode. Het gaat immers om 1,5 á 2 jaar voorafgaand aan de basisschoolperiode. De peuteropvang kwam vooral in beeld als algemene voorschoolse basisvoorziening en als instrument bij de bestrijding van achterstanden in het onderwijs. Dit als middel om de startcondities van kinderen in het basisonderwijs te verbeteren. De peuteropvang speelt al langere tijd een rol van betekenis binnen het lokale onderwijs- en jeugdbeleid binnen de gemeente Overbetuwe.

In 2010 is de wet OKE (Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie) in werking getreden. Deze wet beschrijft het volgende:

*De gemeenten zijn verantwoordelijk om te zorgen voor voldoende aanbod van voorschoolse educatie van goede kwaliteit. Gemeenten zijn verder verantwoordelijk om met betrokkenen te zorgen voor een sluitend systeem van werving en doorstroom naar voorschoolse educatie. Gemeenten, schoolbesturen, peuterspeelzalen en kinderdagverblijven zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de organisatie van een doorlopende leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie.*

Diverse instanties die te maken hebben met kinderen en ouders van jonge kinderen spelen een signalerende rol bij het in beeld krijgen van ontwikkelingsachterstanden bij kinderen.

Een consultatiebureau medewerker zal na een ontvangen signaal, op basis van instrumenten voor vroeg-signalering, risico's en/of achterstanden op een of meerdere ontwikkelingsgebieden in kaart brengen. Indien hiervan sprake is, spreekt men van een doelgroepkind. Deze doelgroepkinderen krijgen een indicatie voor twee dagdelen per week VVE aanbod, wat gesubsidieerd wordt door uw gemeente. Een VVE-plek betekent dat het

kind 16 uur per week bij ons komt: De gemeente Overbetuwe subsidieert maximaal 8 uur per week van het aanbod. De overige uren betalen de ouders zelf.

## **2.7 Harmonisatie peuterspeelzalen en kinderopvang**

In 2018 is de harmonisatie in werking getreden, dit werd aangekondigd in het kabinetsplan “Een betere basis voor peuters”. Het doel van de harmonisatie is om de verschillen tussen peuterspeelzalen en kinderopvang weg te nemen en te zorgen voor een betere afstemming tussen kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en het basisonderwijs.

De harmonisatie van de voorschoolse voorziening heeft twee belangrijke punten:

- het versterken van de pedagogische kwaliteit
- een kwaliteitskader voor de peuteropvang

Een betere aansluiting tussen voorschoolse voorzieningen en het basisonderwijs gaat uit van een goede overgang van het kind tussen het spelen op de peuteropvang en het basisonderwijs. Deze overgang draagt bij aan een doorlopende leer- en ontwikkelingslijn voor de kinderen. Om de kwaliteit hierin te versterken wordt er gekeken naar mogelijke verbeteringen in de afstemming met het onderwijs en de rol van een kind-volgsysteem als ondersteunend instrument hierbij.

In 2015 zijn de eerste stappen gezet ten behoeve van de kwaliteitseisen. De eisen aan de beroepskracht-kind ratio, het vierogen principe, het wenbeleid en de eisen pedagogisch beleidsplan zijn voor peuterspeelzaalwerk en kinderopvang gelijk getrokken.



## **3 Het pedagogisch beleidsplan**

### **3.1 Pedagogische visie**

Een kind maakt in zijn eerste levensjaren een enorme ontwikkeling door en doet dit op zijn/haar eigen wijze en in een eigen tempo. Van nature is het kind gericht op het onderzoeken van zijn omgeving en op het communiceren met anderen. Daarbij heeft een kind veel ruimte tot eigen initiatief nodig binnen een veilige leefomgeving.

De peuteropvang is voor kinderen van 2 tot 4 jaar. In de peuteropvang moet het kind ondersteund en gestimuleerd worden in zijn ontwikkeling om te groeien naar verdere zelfstandigheid. In een leerzame en voor het kind interessante omgeving willen wij aanvullende mogelijkheden bieden, zodat het kind zich beter kan ontwikkelen. Door contacten met andere kinderen en volwassenen willen we de kinderen belangrijke sociale vaardigheden op een natuurlijke wijze bijbrengen. Daarnaast zullen we passend bij het kind en gericht op zijn/haar specifieke behoeften, op een speelse manier vaardigheden bijbrengen.

### **3.2 Pedagogische doelen**

Binnen onze peuteropvang hebben wij de volgende doelen geformuleerd die gerealiseerd moeten worden binnen ons dagelijks pedagogisch handelen:

- veiligheid (waarborgen van de algehele veiligheid voor de peuter binnen de peuteropvang)
- ontwikkelen van individuele vaardigheden (zelfredzaamheid vergroten)
- ontwikkelen van psychosociale vaardigheden (eigen identiteit)
- overdracht van waarden en normen die gangbaar zijn binnen de samenleving

### **3.3 Aandachtsgebieden**

We hebben de keuze gemaakt het beleidsplan op te bouwen vanuit vier aandachtsgebieden, die vanuit de pedagogische doelen zijn geformuleerd:

- ontwikkelingsstimulering
- welbevinden
- hanteren van waarden en normen
- volgen en signaleren

Benoemde aandachtsgebieden zijn verbonden met elkaar en bieden structuur aan het uit te voeren pedagogisch beleid. Ze worden als uitgangspunt gehanteerd voor het dagelijks aanbod van activiteiten binnen de peuteropvang.

### 3.3.1 Ontwikkelingsstimulering

Ieder kind heeft de behoefte om zich te ontwikkelen. Een kind doet dat op zijn/haar eigen manier en in zijn/haar eigen tempo op basis van aanleg en temperament. Peuteropvang De Kleine Muskietiers gaat uit van de ontwikkelingsmogelijkheden van het individuele kind en de bijdrage die met name volwassenen aan die ontwikkeling kunnen leveren. Daarbij leggen we de nadruk op wat kinderen wel kunnen in plaats van wat ze niet kunnen.

Op de peuteropvang komen kinderen in contact met leeftijdsgenootjes waarbij het spelen in groepsverband een belangrijk kenmerk is van de peuteropvang. De interactie tussen de pedagogisch medewerker en het kind, de pedagogisch medewerker en de groep en tussen de kinderen onderling speelt een belangrijke rol bij de ontwikkeling van het kind.

Peuteropvang De Kleine Muskietiers wil ieder kind in de samenleving de kans geven zich optimaal te ontwikkelen.

Er is aandacht voor:

- sociaal-emotionele ontwikkeling
- motorische ontwikkeling (beweging)
- lichamelijke ontwikkeling
- cognitieve ontwikkeling
- creatieve ontwikkeling
- taalontwikkeling
- rekenen
- ontwikkeling van identiteit en zelfredzaamheid

#### **Methodiek**

Peuteropvang De Kleine Muskietiers biedt extra ontwikkelingsmogelijkheden voor de peuter vanuit de programma's van Voor- en Vroegschoolse Educatie.

Op onze peuteropvang wordt gebruik gemaakt van het gecertificeerd VVE-programma Kaleidoscoop (voorschools programma).

Er wordt gebruik gemaakt van een vast dagschema. Het gebruikte dagschema hangt aan een lijn bij de kring weergegeven door middel van pictogrammen. Dit schema wordt in de kring en ook op andere momenten doorgenomen.

Door de vaste volgorde van de activiteiten krijgen de kinderen een vorm van controle over de gebeurtenissen en voelen zij zich vrij om keuzes te maken en zelf aan de slag te gaan. Een vast onderdeel van het dagschema is vooruitkijken, spelwerken en terugkijken.

In de grote kring vragen we de kinderen een plannetje te maken (Vooruitkijken)

De kinderen gaan dan spelen en wij observeren en ondersteunen de kinderen hierbij (Spelwerken).

Tijdens het fruit eten in de groep wordt van de kinderen gevraagd om te vertellen wat ze hebben gedaan (Terugkijken).

De kinderen worden uitgedaagd deel te nemen aan een breed scala van activiteiten. Zij worden waar nodig gestimuleerd/geactiveerd door de pedagogisch medewerker.

De activiteiten op de peuteropvang zijn aangepast naar leeftijd en niveau van het kind (kringspelletjes, knutselwerkjes, versjes en liedjes).

Het aanbod van activiteiten, het (spel)materiaal, het gebruik van de ruimte en de aanwezige groepsdynamiek sluiten aan bij het ontwikkelingsniveau van de kinderen.

### **Taal**

De taalontwikkeling wordt op verschillende manieren gestimuleerd. Onder andere door:

- Er wordt veel met de kinderen gecommuniceerd
- Kinderen praten onderling veel
- De pedagogisch medewerker vertelt veel aan de kinderen wat ze doet en wat ze de kinderen ziet doen
- De pedagogisch medewerker benoemt door de dag heen allerlei materialen
- Bij elk thema leren de kinderen weer nieuwe woorden
- De pedagogisch medewerker leest de kinderen vaak voor
- Er wordt met de kinderen gezongen
- Kinderen krijgen korte, duidelijke opdrachten van de pedagogisch medewerker
- De pedagogisch medewerker stelt vragen aan de kinderen

### **Rekenen**

Kinderen in deze leeftijd leren nog niet echt rekenen, maar rekenen is overal in het dagelijkse leven. Zo kan een kind zien dat er bepaalde vormen en materialen bij elkaar horen en is daarmee aan het vergelijken en sorteren. Ook leren wij kinderen “woorden in de ruimte toepassen”(voor, achter, op, in etc)

Veel of weinig, groot of klein, meer of minder zijn begrippen die tijdens het spelen aan de orde komen. Wij proberen kinderen spelenderwijs te laten “rekenen” door middel van spelletjes in de kring, tijdens activiteiten en gewoon in gesprek met het kind.

### **Motoriek**

Grof motorische ontwikkeling:

Kinderen ontwikkelen zich met hun hele lijf. Bewegen is voor hen belangrijk. Het ene kind heeft meer behoefte om te bewegen dan het andere kind. Bij De Kleine Musketiers kijken we naar de persoonlijk behoefte van het kind. Binnen mag er niet gerend worden, maar regelmatig zetten we muziek op en dansen we met elkaar. Ook door middel van een boek bewegingen doen is iets wat wij vaak doen. In de kring worden er ook kleine spelletjes gedaan die om beweging vragen. Daarnaast gaan we elke dag geruime tijd naar buiten. Hier kunnen de kinderen glijden van de glijbaan, rennen, fietsen etc.

Fijn motorische ontwikkeling:

Kinderen ontwikkelen zich in hun eerste jaren voornamelijk grof motorisch en dit wordt steeds verfijnder. Bij De Kleine Musketiers spelen we hierop in door middel van aanbod van activiteiten die de fijne motoriek stimuleren. Bijvoorbeeld knippen, kleuren, rijgen van kralen, bouwen met lego, leggen van een puzzel.

## **Sociaal-emotionele ontwikkeling**

Kinderen leren op sociaal en emotioneel gebied van elkaar. Ze zien wat andere kinderen doen, imiteren een ander en spelen met of naast elkaar. De situaties kunnen verschillende gevoelens met zich meebrengen: plezier, boosheid, teleurstelling of verdriet. Door de dag heen leren kinderen veel van de verschillende situaties; leren delen, leren wachten, met kleine conflicten leren omgaan met behulp van de pedagogisch medewerker. De pedagogisch medewerkers weten hoe ze dit goed kunnen begeleiden.

Bij De Kleine Muskietiers vinden wij het belangrijk dat kinderen leren respectvol met elkaar en hun omgeving om te gaan. Onze pedagogische medewerkers geven het goede voorbeeld hierin.

Voorbeelden om de sociaal-emotionele ontwikkeling te stimuleren zijn:

- Samen spelen
- Samen fruit eten
- Samen een verjaardag vieren
- Wanneer zeg je dankjewel en hoe zeg je dat dan
- Wanneer begroet je iemand en hoe zeg je dat dan
- Hoe draag ik een stoel
- Hoe draag ik materiaal

## **Uitstapjes**

Vanuit een veilige omgeving die de peuteropvang biedt, kan het kind de wereld gaan verkennen en leren van de ervaringen die hij/zij opdoet. Het verkennen van de wereld is niet iets wat zich alleen op de peuteropvang afspeelt.

Passend bij het thema maken wij uitstapjes naar bijvoorbeeld de bakker, de supermarkt, kinderboerderij, maken een herfstwandeling of bezoeken een basisschool. Wanneer de peuters de opvang verlaten zullen de pedagogisch medewerkers gebruik maken van het wandelkoord om hierdoor optimaal de verkeersveiligheid voor de peuters te kunnen waarborgen. Als we een uitstapje maken waarbij auto's nodig zijn, bijvoorbeeld naar de kinderboerderij, vragen wij medewerking aan de ouders.

## **Inrichting**

De peuteropvang bestaat uit 1 groepsruimte van 90 m2 met diverse hoeken:

- Atelier  
In het atelier kunnen de peuters knutselen en handwerken
- Bouwhoek  
In de bouwhoek staan o.a. blokken en andere materialen om te leren stapelen en bouwen en deze bevat ook de ministad
- Huishoek  
In de huishoek vinden kinderen allerlei materialen die rollenspellen bevorderen.
- Leeshoek  
In de leeshoek staat een bank waarop kinderen alleen of samen met de juf boeken kunnen bekijken

- **Puzzelhoek**  
In de puzzelhoek kunnen de kinderen puzzeltjes en spelletjes doen
- **Themahoek**  
In de themahoek zijn allerlei materialen te vinden die bij het thema horen. De thema's wisselen om de zoveel weken (gemiddeld 4 à 5 weken).

### **Materialen**

De leeromgeving en het materiaal zijn voorzien van labels in de vorm van foto's of pictogrammen.

De materialen liggen op toegankelijke plekken. Zo kunnen kinderen zonder hulp van volwassenen materialen vinden, pakken en weer opruimen.

De huishoek bevat ook echte spullen in plaats van speelgoed, zoals maatbekers, telefoons en pannen.

### **3.3.2 Welbevinden**

Peuteropvang De Kleine Musketiers biedt de kinderen een sfeer van veiligheid/geborgenheid en vertrouwen op zowel lichamelijk als sociaal-emotioneel gebied.

De peuteropvang zorgt voor een omgeving die veilig is en waar kinderen zich welkom en gerespecteerd voelen. Belangrijke onderwerpen zijn:

- gezondheid
- verantwoorde hygiëne
- fysieke omgeving
- sociale omgeving

### **Middelen**

We werken hierbij met een vaste dagindeling, pictogrammen (dagritme kaarten) en vaste regels, zodat er voor de peuter duidelijkheid ontstaat.

Continuïteit in de vorm van vaste groepen waarin kinderen en pedagogisch medewerkers met elkaar vertrouwd kunnen raken zijn hierbij van belang. Ook continuïteit in de groep samenstelling, groepsgrootte (maximaal 16 kinderen in een groep met twee pedagogisch medewerkers en eventueel een vrijwilliger) en gestructureerde dagindeling dragen bij aan gevoel van vertrouwen.

Alle pedagogisch medewerkers zijn op de hoogte van de "meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling" en "meldplicht geweld- en zedendelicten door professionals".

Tevens zullen richtlijnen/adviezen met betrekking tot kwaliteitseisen aangaande inrichting, gezondheid, veiligheid en spelmateriaal uitgevoerd worden. Jaarlijks vindt op elke peuteropvang een risico-inventarisatie plaats met betrekking tot gezondheid en veiligheid. Deze bespreken wij minimaal 1x per jaar met het team, zodat deze actueel blijft en we met elkaar op 1 lijn zitten qua hoe om te gaan met kleine en grote risico's. Kinderen wordt geleerd hoe om te gaan met kleine risico's om deze zoveel mogelijk te voorkomen, maar ook om kinderen bewust te maken van eventuele gevaren en daar zo goed mogelijk mee te leren omgaan. Gesignaleerde risico's worden in een actieplan beschreven met het doel deze op te heffen c.q. te reduceren. De

resultaten hiervan vormen een onderdeel van de jaarlijkse inspectie door de GGD. De inspectierapporten zijn in te zien op de website [www.dekleinemusketiers.nl](http://www.dekleinemusketiers.nl)

Er zijn protocollen voor het handelen bij:

- ziekten en ongevallen
- veiligheid en hygiëne
- meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- meldplicht geweld- en zedendelicten door professionals

### **3.3.3 Hanteren van waarden en normen**

Respect voor de medemens en voor de omgeving is de basis van waaruit wij werken en van waaruit wij met elkaar omgaan. De peuteropvang is een plaats waar kinderen in aanraking komen met andere aspecten van een cultuur en met de verscheidenheid in onze samenleving.

Peuteropvang De Kleine Musketiers wil de kinderen begeleiden / de kans geven zich de waarden en normen eigen te maken van de samenleving waarvan zij deel uit maken.

#### **Middelen**

Een open houding en communicatie van de pedagogisch medewerkers naar de ouders en kinderen draagt in belangrijke mate bij aan het ontstaan van begrip en respect voor elkaars waarden en normen.

Diverse dagelijkse activiteiten vinden in groepsverband plaats. De pedagogisch medewerker geeft hierbij bijzondere aandacht aan het sociaal emotionele klimaat binnen de groep en ziet er op toe dat alle kinderen hieraan respectvol een bijdrage kunnen leveren. Hierbij heeft de pedagogisch medewerker oog voor de persoonlijke inbreng van de individuele peuter.

Op een thematische wijze wordt aandacht besteedt aan bijzondere gebeurtenissen bijvoorbeeld ziek zijn, ziekenhuis, Sinterklaas, Kerst, vakantie, geboorte van broertje of zusje en verjaardagen. Het spelend leren in het werk op de peuteropvang is met name gebaseerd op voorbeeldgedrag van de volwassenen en het belonen van positief gedrag van de peuter.

### **3.3.4 Volgen en signaleren via de methode Kaleidoscoop**

Onze peuteropvang volgt de ontwikkelingen van kinderen via de methode Kaleidoscoop. Mocht er aanleiding zijn voor zorg, brengen wij ouders hiervan altijd op de hoogte. Samen kijken we naar een volgende stap die genomen kan worden. Er kan ondersteuning op maat plaatsvinden of wij verwijzen u door naar externe deskundigen.

#### **Middelen**

Kaleidoscoop is een educatieve methode voor peuters gebaseerd op de Amerikaanse methode High/Scope. De methode gaat ervan uit dat kinderen kennis verwerven en vaardigheden ontwikkelen door actief betrokken te zijn bij de wereld om hen heen. Een rijke speelleeromgeving, vaste dagindeling en observaties vormen de basis voor

het handelen van de pedagogisch medewerkers. De sleutelervaringen zijn de sociaal-emotionele, creatieve, cognitieve en lichamelijke ontwikkelingen van kinderen van 2 tot 6 jaar. Ze beschrijven wat de kinderen doen, hoe ze de wereld ervaren, en de soorten ervaringen die belangrijk zijn voor hun ontwikkeling.

Via observatie is het belangrijk om erachter te komen wat de kinderen bezig houdt en om hun sterke kanten te ondersteunen.

Wij verzamelen elke dag nauwkeurig informatie door de kinderen te observeren, interacties met hen aan te gaan en notities te maken.

Wij overleggen met elkaar en wisselen observaties uit, analyseren deze aan de hand van sleutelervaringen en maken plannen voor de volgende dag.

Bijvoorbeeld: Als in de beginperiode blijkt dat een kind moeite heeft met vertellen in de kring gaan we door middel van voorbeelden benoemen, aanwijzen van pictogrammen met herhaling van de woorden de taalontwikkeling specifiek stimuleren. In het spelletje van de juf kan dit onderdeel voor dit kind dan ook weer terugkomen.

### **3.3.5 De Pedagogisch Beleidsmedewerker en coach VE**

Op onze peuteropvang is een pedagogisch beleidsmedewerker aanwezig.

De beleidsmedewerker werkt zelf niet op de groep. Ook hebben wij een coach VE die een aantal uren per week mee werkt op de groep. Wij hebben er bewust voor gekozen om voor de functie beleidsmedewerker een van de ouders in te zetten en voor het coachen de andere houder / groepswerker. Wij hebben zeer regelmatig overleg met elkaar en vullen elkaar goed aan.

De pedagogisch coach gaat per 1-1-2022 ook de rol van pedagogisch coach VE vervullen.

De coach heeft extra uren toegewezen gekregen om met VE kinderen op de groep te werken. Op 1 januari van elk jaar kijken wij hoeveel VE kinderen wij op onze opvang hebben en de coach werkt dan 10 uur per jaar extra met dit kind ( Het aantal VE kinderen maal 10 is het aantal uur dat de coach werkt met deze kinderen)

#### **De coach zal onder andere de volgende taken uitvoeren:**

De pedagogisch coach coacht de medewerkers bij de dagelijkse werkzaamheden.

De pedagogisch coach stimuleert pedagogisch medewerkers effectief en begeleidt hen in de kwaliteit van hun pedagogisch handelen. Maar ook begeleiding bij het maken van een persoonlijk trainings-/scholingstraject hoort hierbij. Kortom de coach is er voor professionele en persoonlijke ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers. Er wordt wekelijks gekeken waar en hoe er gecoacht kan worden. Doordat we een kleine organisatie zijn, verloopt de samenwerking soepel, omdat de medewerkers de coach makkelijk kunnen benaderen en met hun vragen kunnen komen. Ook werkt de coach 8 uur per week op de groep samen, waardoor er direct contact kan zijn en coaching ingezet kan worden.

#### 4 uur teamcoaching

- Gezamenlijk spel
- Bespreken van onderwerpen
- Vragen ter verbetering aan het team voorleggen

#### 5 x 2 uur individuele coaching

- Observatie van het pedagogisch handelen in de groep
- Reflectie van de opleidingsbehoeften en verwerken in het POP
- Evaluatie van de voorgaande doelen en terug verwerken in het pedagogisch beleid
- Vragen ter verbetering van individueel handelen

#### Coaching op de groep en in de app

- Doordat de coach ook op de groep staat, kan er dan ook gecoacht worden. Er is een groepsapp gemaakt door de coach, zodat er quotes en artikelen doorgestuurd kunnen worden. Deze worden tussendoor en in gesprekken doorgenomen. De quotes zorgen er voor dat het team nadenkt over een bepaald onderwerp en het teamgevoel kan hierdoor ook worden versterkt.

#### **De invulling van de uren die verplicht zijn gesteld per 1-1-2022 worden als volgt vormgegeven:**

- de coach zal VE kinderen extra begeleiden
- extra uren worden besteedt aan het aanscherpen van het coachingsbeleid.

#### **De pedagogisch beleidsmedewerker zal onder andere de volgende taken uitvoeren:**

- update pedagogisch beleidsplan
- ontwikkeling nieuw/ nieuwe onderdelen pedagogisch beleid
  - bijvoorbeeld Themahoek inrichting
- ontwikkeling hulpmiddelen voor de teams
  - bijvoorbeeld formulier voor observaties van de kring maken
- volgen wet- en regelgeving op dit terrein
  - bijvoorbeeld artikelen bracheorganisatie doorlezen
- bijscholing van de pedagogisch beleidsmedewerker



- training, seminar of een bezoek aan een beurs
- scholing geven aan de medewerkers door de pedagogisch beleidsmedewerker
  - in overleg met de coach de uitvoering van het pedagogisch beleidsplan toetsen
- bespreking pedagogisch beleid met oudercommissies/ouders t.b.h. voor- en vroegschoolse educatie (VVE)
  - jaarlijks in OC vergadering
- samenwerking in de doorgaande lijn
  - evaluatie van het proces rondom de warme overdracht
- beheer en/of actualisatie van het kindvolgsysteem
- ontwikkeling vve-beleid
  - bijvoorbeeld feedback vanuit cursus medewerkers

Door bovenstaande punten wordt structureel de kwaliteit van de voorschoolse educatie bevorderd.

## **4 Het wenbeleid**

Met het wenbeleid willen wij de ouders/verzorgers en de pedagogisch medewerkers inzicht geven in hoe wij omgaan met het wennen van een nieuwe peuter op onze groep.

Het ene kind kan meer moeite hebben met veranderingen dan een ander kind. Dit is afhankelijk van de leeftijd, de persoonlijke ontwikkeling of tal van andere omstandigheden.

Vaak hebben de allerkleinsten de meeste moeite om te wennen aan de nieuwe omgeving met al haar indrukken. Wennen biedt kinderen de mogelijkheid kennis te maken met de pedagogisch medewerkers, de andere peuters, de groepsruimte, de geluiden, de geuren, het dagritme en de regels binnen de groep, zonder de vertrouwde thuissituatie

### **Doel**

Doel van het wenbeleid is om het kind de gelegenheid te bieden vertrouwd te worden met de voor hem/haar nieuwe situatie en een veilige plek op de groep te leren vinden. Het is belangrijk dat de peuter zich prettig, veilig en geaccepteerd gaat voelen binnen de peuteropvang. Alleen vanuit dit aanwezig pedagogisch klimaat kan het kind zich in positieve zin gaan ontwikkelen. Het wennen is voor ouders ook belangrijk, zodat zij zien hoe hun kind reageert op de groep (kinderen en pedagogisch medewerkers). Ook het ervaren van een gedeelde verantwoordelijkheid (ouders/pedagogisch medewerker) met betrekking tot de opvoeding van het kind is hierbij een belangrijk aspect wat niet onderschat mag worden.

### **Visie**

Een goede wenperiode kan een belangrijke rol spelen in het ontstaan van een veilige basis voor het kind. Veiligheid is een belangrijke pedagogische kernwaarde voor onze organisatie. De rol van de pedagogisch medewerker is belangrijk voor het veilig voelen van het kind en de sociale verbanden binnen de groep. In een opvoedingssituatie is het kind voor zijn gevoel van welbevinden afhankelijk van een beperkt aantal personen.

Een emotionele band met een volwassene is nodig om zich pas echt veilig te voelen. Van belang is dat de volwassene zich in het gevoel van het kind kan verplaatsen, ontvankelijk is voor signalen van het kind, emotioneel ondersteunt en het kind de ruimte geeft. Op deze manier ontwikkelt het kind basisvertrouwen en krijgt het besef dat er altijd iemand is op wie het kind kan terugvallen, hetgeen een voorwaarde is voor een optimale ontwikkeling.

### **Werkwijze**

Onze organisatie hecht waarde aan een goede gewenningsperiode, zowel voor het kind als ouders/verzorgers, maar ook voor de pedagogisch medewerkers. Het kind moet een eigen plaats in de groep vinden en moet zich vertrouwd gaan voelen met de

andere kinderen en de pedagogisch medewerkers. Ook de ouders hebben de tijd nodig om te wennen en vertrouwd te raken.

Nadat er een plaatsingsovereenkomst is afgesloten met ouders/verzorgers, vindt er een intakegesprek plaats. Tijdens het intakegesprek komen de volgende onderwerpen aan bod: de groepsleiding, de dagindeling, het huisreglement, rituelen, het aanbieden van activiteiten, volgen van de ontwikkeling, overdrachten e.d. Tevens worden er afspraken gemaakt over het wennen, zoals hoe vaak en wanneer.

De ouder/verzorger hoort tijdens het intake gesprek wie de mentor zal worden van hun kind. De mentor zal het vaste aanspreekpunt zijn voor ouders en houdt het kind in de gaten in zijn/haar ontwikkeling en bespreekt dit regelmatig met ouders. Na drie maanden na de start van het kind op de opvang bespreekt de mentor met de ouders hoe het gaat, heeft het kind het naar zijn zin, zit het lekker in zijn vel, zien we bijzonderheden in de ontwikkeling etc. In het midden (na ongeveer een jaar op de opvang te zijn) komt er weer een gesprek met ouders. Alle ontwikkelingsgebieden komen aan bod. Als er al bijzonderheden zijn, wordt hier niet mee gewacht met bespreken tot dit gesprek. Er zal dan al eerder contact zijn geweest met ouders. Als het kind bijna naar de basisschool gaat, wordt er weer een gesprek ingepland met ouders. De gehele periode dat het kind op de opvang was, wordt besproken. Er wordt gekeken of een warme overdracht nodig is of wenselijk. Bij VVE kindjes gebeurt dit altijd.

### **Het proces**

De pedagogisch medewerker zal gedurende de wenperiode gericht kijken en luisteren naar het kind. Dit om het kind te leren kennen en oog te krijgen voor het eigene van het kind. De medewerker zal het kind vertrouwd maken met de nieuwe omgeving: ruimte, spelmateriaal, groepsgenootjes en medewerkers. Dit zal zij doen door bijvoorbeeld het kind apart te nemen bij het spelen, of door extra tijd te nemen het kind de verschillende ruimtes te laten zien of extra te knuffelen.

Wij creëren een sfeer waarin het kind zich veilig en vertrouwd voelt en zullen structuur bieden, zoals kennis met het vaste dagritme en vaste rituelen. Op welke wijze de pedagogisch medewerker dit doet is sterk afhankelijk van de signalen het kind geeft. Bij het kind staat het omgaan met andere kinderen centraal. Extra aandacht tijdens het halen en brengen voor ouders/verzorgers en het kind is belangrijk.

Toch kan het zijn dat kinderen ondanks de extra inspanningen het de eerste weken nog steeds moeilijk hebben. Dit verschilt sterk per kind. Dit kan komen door de leeftijd van het kind, maar ook door het karakter, de thuissituatie of de omstandigheden binnen de groep. Belangrijk is een vertrouwensrelatie te creëren tussen ouder/verzorger/kind en pedagogisch medewerkers, zodat het kind zich goed kan ontwikkelen.

## **5 Ouders/verzorgers**

### **5.1 Ouderbetrokkenheid**

We vinden het belangrijk dat ouders/verzorgers zich gehoord en thuis voelen bij onze organisatie. Dit bereiken wij door zorg te dragen voor een optimale en efficiënte informatie-uitwisseling tussen onze organisatie en ouders/verzorgers. Vooral de informatie-uitwisseling tussen ouders/verzorgers en pedagogisch medewerkers is belangrijk voor het goed functioneren van de kinderen binnen onze organisatie.

De informatie-uitwisseling tussen de pedagogisch medewerkers en de ouders/verzorgers gebeurt door middel van:

#### **Intakegesprek**

Dit gesprek tussen de pedagogisch medewerkers en ouders/verzorgers vindt plaats in de tijd voordat het kind geplaatst wordt. Tijdens dit gesprek verzamelt de pedagogisch medewerker zoveel mogelijk relevante informatie over het kind om het goed te kunnen begeleiden.

#### **Haal- en brengmomenten**

Als de kinderen opgehaald worden wisselen de ouders/verzorgers en pedagogisch medewerkers bijzonderheden over de kinderen uit; heeft het kind iets belangrijks meegemaakt of zijn er nog bijzonderheden.

#### **Ingeplande gesprekken met ouders (3x in de totale periode dat het kind bij ons is)**

Tijdens dit gesprek bespreken we de ontwikkeling en vooruitgang van uw kind.

#### **Mededelingen**

Op het prikbord bij de deur worden algemene mededelingen opgehangen. Belangrijke mededelingen worden ook via e-mail verstuurd en aangegeven op onze website of middels een nieuwsbrief.

Wij hopen op ondersteuning van ouders bij vieringen zoals Sint, Kerst, carnaval e.d. en bij groepsactiviteiten zoals uitstapjes, knutselen en bij het schoonhouden van de peuteropvang.

#### **Oudercommissie**

De ouders worden onder meer bij peuteropvang De Kleine Musketiers betrokken middels de oudercommissie. Ouders kunnen bij de oudercommissie terecht voor vragen over het gevoerde beleid en tevens opmerkingen en ideeën melden.

De oudercommissie vergadert een aantal keer per jaar. Hierbij zijn een aantal ouders en een leidinggevende betrokken. Ter sprake komen onder andere het pedagogisch beleid, het algemeen beleid inzake veiligheid, gezondheid en hygiëne, het personeelsbeleid en het kwaliteitsbeleid.

## **5.2 Klachtenprocedure**

Indien ouders/ verzorgers een klacht hebben over de gang van zaken bij de Stichting De Kleine Muskietiers, bestaat daarvoor een interne klachtenprocedure. Deze interne klachtenprocedure heeft twee fases: bespreken met de pedagogisch medewerker van de groep en eventueel bespreken met het bestuur.

Indien de interne klachtenprocedure niet het gewenste resultaat heeft, dan kan de ouder/ verzorger een klacht indienen bij De geschillencommissie. Dit is een onafhankelijk instelling, die vragen en klachten aanhoort, advies geeft en duidelijk maakt welke stappen genomen kunnen worden.

## **5.3 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling**

Stichting De Kleine Muskietiers werkt met de landelijke meldcode, zoals wettelijk verplicht. De meldcode bestaat uit een stappenplan, waarin aan de hand van vijf stappen staat wat je als professional moet doen bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling.

De interne toelichting meldt wie waar voor verantwoordelijk is binnen de organisatie, welke signalen er zijn en de wijze van vastlegging in aansluiting op de “Wet bescherming persoonsgegevens”. Het doel is het bespreekbaar maken van de zorgen en het op gang brengen van hulpverlening.

## **6 Samenwerkingen**

Wij werken samen met andere kinderopvangorganisaties in onze buurt, met woonzorgcentrum Tertzio in Elst en het consultatiebureau in Elst.

Wij gaan periodiek met onze kinderen naar woonzorgcentrum Tertzio om liedjes te zingen met de ouderen of om spelletjes te doen met z'n allen. Dit gaat in overleg met ouders en vooraf is hier toestemming voor gevraagd.

De kinderen lopen aan een wandelkoord, zodat we rustig en gecontroleerd van de opvang naar het woonzorgcentrum kunnen lopen. De kinderen zijn gewend om aan het wandelkoord te lopen, omdat wij regelmaat aan het koord naar buiten gaan en bij brandoefeningen wij ook gebruik maken van het wandelkoord

Als wij naar het woonzorgcentrum gaan, gaan er ruim voldoende medewerkers (minimaal twee) en begeleiders mee (begeleiders zijn vrijwilligers en/of de muziekmeester)